

Saarna Rauman Pyhän Ristin kirkossa 6.12.2007

Saarnateksti: Matteus 20: 25-28

Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: "Te tiedätte, että hallitsijat ovat kansojensa herroja ja maan mahtavat pitävät kansoja valtansa alla. [26](#) Niin ei saa olla teidän keskuudessanne. Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija, [27](#) ja joka tahtoo tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, se olkoon toisten orja. [28](#) Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi kaikkien puolesta."

Eurajoella oli menneinä vuosikymmeninä kunnallispoliitikko, joka oli pätevä ja pidetty mies. Hän palveli samanaikaisesti monissa liike-elämän tehtävissä ja luottamustehtävissä, ollen muun muuassa kunnallislautakunnan puheenjohtaja ja Säästöpankin johtaja. Paljon valtaa siis yksissä käsissä. Ei ihme, että hänen suuhunsa Eurajoen pitäjänkirja sovitteli sanoja: mnää olen kunt, ja mnää olem bank.

Kertomus tästä kunnanisästä johdattaa meidät itsenäisyyspäivän kirkolliseen teemaan eli julkiseen vallankäyttöön. Näin itsenäisyyspäivänä, 90-vuotiaassa Suomessa, meidät kutsutaan kuin luonnostaan pohtimaan yhteiskunnallista vallankäyttöä, valtaapitäviä, maamme poliittista elämää. Vallankäytöstähän Jeesus tuossa evankeliumitekstissäänkin puhui.

Oletteko huomanneet, että kukaan ei koskaan ilmoita vaalikampanjassaan, että pyrkii johonkin luottamustehtävään saadakseen VALTAA. Ei. Sen sijaan vaaleihin ehdokkaaksi lähtevät perustelevat mukaan lähtöään esimerkiksi halulla ajaa itselle tärkeitä asioita yhteiskunnassa tai halulla asettaa omat taidot ja tiedot yhteisen hyvän palvelukseen. Minusta meillä ei ole syytä kyseenalaistaa tämänkaltaisia perusteluja ja vakuutteluja, joita ehdokkailta kuulemme. Kristinuskon perusajatuksiin kuuluu se, että ihmisellä on luonnostaan taju oikeasta ja väärästä, hänellä on taju moraalisisista velvoitteistaan ja eettisesti oikeasta toiminnasta. Teologin ammattikielellä ilmaistuna: Jumala on kirjoittanut oman luonnollisen lakinsa ihmisen, oman kuvansa, sydämeen jo luomisessa. Siksi ihminen parhaimmillaan haluaa ja osaa tavoitella hyvyyttä ja moraalisesti oikeita ratkaisuja. Siksi ihminen ymmärtää, että vallankäyttö on parhaimmillaan toisten palvelemista. Jeesuksen sanoin: Se joka tahtoo teidän keskuudessanne olla suurin, olkoon toisten palvelija.

Eri asia on sitten se, kuinka hyvin oman sydämemme ääntä jaksamme seurata, kuinka usein toimimme vastoin omantuntomme ääntä, kuinka toistuvasti turrutamme sisältä nousevat epäilymme. Pääseekö Jumalan minuun istuttama hyvyys esiin niin usein kuin pitäisi? Nämä kysymykset tulevat vääjäämättä jokaisen vallankäyttäjän eteen jossain vaiheessa. Pystynkö ja

voinko toimia omien korkeiden ihanteideni mukaan, teenkö liian paljon kompromisseja, joudunko välillä liikaakin venyttämään moraaliani ja antamaan ihanteistani periksi? Olenko liian itsekäs? Valitsenko oman urani edistymisen vai omat ihanteeni? Vaikeita kysymyksiä kun vielä tiedämme kuinka kovin monipuolisten paineiden ja vaatimusten ristiaallokossa vallankäyttäjät ovat. Kun sunnuntaisin kirkoissa esirukouksissa muistetaan vallanpitäjiä ja kaikkea julkista vallankäyttöä, niin sitä ei toden totta tehdä turhaan. Vallanpitäjät yhteiskunnan eri tasoilla tarvitsevat tukea, myös ja eritoten ylhäältä. Sitä heille tänäänkin täydestä sydämestämme rukoilemme.

Ihanteiden ja politiikan arjen välistä jatkuvaa jännitettä kuvastaa myös tunnettu lause: tarkoitus pyhittää keinot. Tämä iskulause on alun perin syntynyt kristinuskon piirissä, sehän on lähtöisin jesuiitoilta, kuululta katoliselta sääntökunnalta, siltä järjestöltä jonka tunnuslause sattuu olemaan ”Jumalan kunniaksi”. ”Tarkoitus pyhittää keinot”. Näinkö pitäisi ajatella? En usko, että jesuiitatkaan enää ajattelevat näin. Hyvin yleinen ongelma vallankäytön saralla, niin valtio-kunta-kuin seurakuntatasollakin, on ollut se, että haluttu päämäärä on nähty niin tärkeäksi, että sitä on tavoiteltu keinoja kaihtamatta. Suomen valtiollisessa elämässä, niin vasemmalla, keskellä kuin oikealla, on itsenäisyyden aikana tavoiteltu monia hyviä asioita, mutta valitettavasti aina toisinaan liian likaisin keinoin. Kristillisessä elämänpiirissä tämä vaara väijyy myös alituisesti ja näyttäytyy usein vaikkapa niin, että evankeliumin eteenpäin viemisestä tulee väkisin käännättämistä ja hengellistä väkivaltaa. Tarkoitus ei siis pyhitä keinoja, vaan keinojen täytyy olla sopusoinnussa ihanteellisen päämäärän kanssa. Muuten hyvän päämäärän tavoittelu kääntyy itsensä irvikuvaksi.

Me kaikki olemme usein samassa tilanteessa kuin poliittiset päättäjämme. Meilläkin on ihanteemme, muttemme niiden mukaan osaa, jaksaa tai halua aina elää. Saamme elää kyllä vapaassa isänmaassa, mutta liian usein olemme silti orjia, oman itsekkyytemme orjia. Itsekkyys tuhoaa meidän ihmissuhteemme, se turruttaa sisimpämme ja kovettaa sydämemme. Elämämme se tekee lopulta kylmäksi ja autioksi. Jos päämäärämme on oma onnellisuutemme ja jos tavoittelemme sitä itsekkyydellä, niin metsään menee. Tarkoitus ei taaskaan pyhittänyt keinoja, vaan väärä keino käänsi onnellisuuden tavoittelun irvikuvakseen. Emme tulleet onnellisiksi vaan pahoinvoiviksi.

Näin adventin aikana me odotamme pientä lasta, joka on lähetetty vapauttamaan koko maailma itsekkyyden ja heikkouden orjuudesta. Tämän, suurimman vapauden, saamme ilmaiseksi ja lahjaksi. Se on jokaiselle ihmiselle tarkoitettua vapautta kaikenlaisista elämää ja rakkautta tukahduttavista kahleista: peloista, nöyryyksistä, syyllisyydestä, häpeästä, synnin ja pahuuden hirmuvallasta, ja lopulta jopa itsensä kuoleman otteesta. Sen saavuttamiseksi emme joudu sotimaan, emme luovuttamaan itseämme tai rakkaitamme uhriksi sinne jonnekin, eturintaman juoksuhautoihin. Suurin vapaus on ilmaiseksi meille annettu. Pahuuden ja itsekkyyden torjuntavoitto on Golgatalla jo saavutettu.

Siunatkoon itsenäistä Suomea, sen vallankäyttäjiä ja kansalaisia tämän vapauden antaja, Kolmiyhteinen Jumala, Isä Poika ja Pyhä Henki.